

NOVA GORICA - Režiser Yonatan Esterkin o svoji karanteni

»Po dveh mesecih v pižamah se je bilo kar čudno vrniti v gledališče«

*Domala ves svet se je v preteklih tednih soočil z nenavadno izkušnjo: vsakodnevno življenje je ustavila pandemija covid-19. Tovarne, podjetja in šole so zaprle vrata, projekti so se ustavili. Zaradi pandemije novega koronavirusa je v Novi Gorici običaj izraelski gledališki režiser Yonatan Esterkin, ki na oder Slovenskega narodnega gledališča postavlja mračno komedijo *Jakiš in Pupče Hanoha Levina*. Po nekaj tednih študija predstave je bila sredi marca v Sloveniji razglašena epidemija, gledališče se je zaprlo. Z vajami so znova lahko začeli 25. maja.*

Ljudje po vsem svetu so dneve in tedne morali prebiti v karanteni in to edinstveno izkušnjo preživljali vsak na svoj način. Vas je doletela v Novi Gorici.

V Novo Gorico sem iz Izraela prišel v začetku februarja. Začeli smo s študijem predstave in po šestih tednih dela se je gledališče zaprlo zaradi korone. Nekaj tednov pred tem me je obiskalo moje dekle, Tchelet Semel. Prvotno je načrtovala, da bo prišla sem za nekaj tednov, nato bi odpotovala v Francijo in Berlin in se od tam vrnila spet sem. Skupaj sva potem nameravala v Benetke. Vendar nič od tega ni bilo možno. Tako sva se konec marca znašla tu in nisva vedela, kaj naju čaka.

Kje sta nastanjena med prebivanjem v Novi Gorici?

Od SNG sva na uporabo dobila stanovanje na zelo lepi lokaciji na Trubarjevi ulici. Ob izbruhu korone sva se morala odločiti, ali se bova nekako poskušala vrniti v Izrael ali ostaneva tu. Kot prvo – v Izrael se ne bi bilo lahko vrniti, ker ni bilo letov in meje so se zapirale. Nekaj možnosti je sicer bilo, ker je izraelsko zunanje ministrstvo za Izraelce uredilo nekaj posebnih letov iz Evrope. Na poti do Izraela bi morala potovati najprej z avtomobilom, nato z letalom, avtobusi, pa spet z letalom, se drenjati na letališčih ... Zato sva pomislila, da je verjetno še najbolj varno, če ostaneva

tu, glede na nizko število okuženih v Sloveniji in še posebej v Novi Gorici. Poleg tega so bili ukrepi glede karantene v Izraelu strožji kot tu. In pomislila sva, da bi v vsakem primeru nekje običajala v stanovanju drug z drugim in zato je prav vseeno, kje to je. Da karanteno preživiva tu, se je pravzaprav izkazalo za prijetno možnost, saj je bilo tu vzdušje veliko manj hektično kot v Izraelu, kjer so se dogajale stvari, ki jih ni bilo prijetno gledati. Mislim na policijsko nasilje, korupcijo in masovno histerijo. Tu so bile stvari veliko lažje, vreme je bilo lepo, ljudje so se mirno sprehajali po ulicah, stvari se niso zdele tako stroge. Vse skupaj se je zdelo kot dolg, predolg konec tedna.

Vseeno je bilo tudi tukaj občutiti precej zmede, predvsem na račun vladnih ukrepov, ki so se malodane spreminjali čez noč. Kako ste uspeli slediti vsemu temu, kje ste spremljali informacije o dogajanju pri nas?

Sledila sva spletnim stranem s slovenskimi novicami v angleščini kot je The Slovenia Times. V stiku sva bila tudi s prijatelji – to je moja tretja predstava v Sloveniji in na ta račun imam tu že nekaj prijateljev. Poleg tega vsi ti ukrepi za naju niso bili ravno merodajni, saj tako ali tako nisva šla nikamor. Avta nimava, najino življenje je tu postalo zelo preprosto – zahajala sva v trgovino, kuhala ...

...sta kuhala sama? Vse restavracije so bile zaprte ...

Tako je. Pravzaprav sem kar dober kuhar. Zato sem izkoristil prilagodil, dejansko sem pogrešal le dve ali tri stvari. Prvo so vložene kumarice. Tu pri vas se dobi le vložene v kisu, zato so malce sladke. Sam imam raje kumarice, ki so vložene v

Ste našli tu vse potrebne sestavine?

Večino. Malce sem stvari tudi prilagodil, dejansko sem pogrešal le dve ali tri stvari. Prvo so vložene kumarice. Tu pri vas se dobi le vložene v kisu, zato so malce sladke. Sam imam raje kumarice, ki so vložene v

slanici, zato so kisle in ne sladke. Tudi ponudba tahinija bi tu lahko bila boljša (se narejeno namršči), pogrešal sem še mleto ovčje meso, dobi se večinoma svinjino in govedino. A vseeno tu zelo dobro jeva.

Vas je zamikalo, da bi pripravili kakšno slovensko jed?

Ne znam je pripraviti, sicer pa imam slovensko hrano zelo rad v restavracijah. Pravzaprav sem že naredil štruklje! Pa še paprikaš, ki je sicer bolj madžarska jed, a uporabil sem recept, ki sem se ga naučil ob svojem prejšnjem bivanju v Sloveniji, ko sem bil v Celju. Torej bi lahko rekli, da gre za slovensko različico paprikaša. Skratka, v karanteni nama je bilo kar lepo. Ker mi je kmalu pošla zaloga knjig v hebrejščini, mi je prijatelj iz Ljubljane poslal nekaj knjig v angleščini. Zjutraj sem torej bral in prevajal. V tem času sem prevedel dve slovenski dramski besedili v hebrejščino: *Dogodek v mestu Gogi* Slavka Gruma in *Za naše mlade dame* Dragice Potonjak. Okoli poldneva sva kosila, malo pospala, popoldan gledala Netflix, pred spanjem pa nekaj branja v nemščini – saj veste – nemščina, to je najboljši način, da zaspiš (smeh).

Sta kljub omejitvam vseeno uspela spoznati kaj Goriške?

Na začetku ne veliko, samo malo sva šla peš naokoli. Nato so mojemu dekletu v gledališču posodili kolo in je začela kolesariti po okolici. Sam namreč nisem pretiran ljubitelj narave. So me pa kolegi iz gledališča v tem času odpeljali na nekaj krajev in tu je veličastno lepo: Soča, gozdovi, hribi, vasice. Moje dekle se je zaljubilo v te kraje, kar preselilo bi se sem.

Kaj je vas je sicer tu najbolj očaralo?

Iskreno povedano, jaz bi šel povsod tja, kjer lahko delam. To me očara. Zame torej ni tako pomembno, kje se nahaja neko gledališče. Poleg tega imam rad mesta. Odrasel sem v velikem mestu, v Tel Avivu. Saj pravim, nisem velik ljubitelj narave, najraje jo imam na krožniku. Je

pa celotna Goriška regija zelo lepa, celo ne-ljubitelj narave kot sem jaz, to začuti. Tu so dobre restavracije, vino, ljudje so prijazni. Tudi italijanska stran je lepa.

Ste uspeli oditi tudi čez mejo v Italijo?

Ja, v februarju, ko je to še bilo možno. Med vikendi sem se rad sprehajal v Gorici, tudi tam so zelo dobre restavracije. Skratka, v teh krajih je zelo lepo preživljati čas, še posebej to »korona zadevo«, ko dejansko ni pomembno, kje si, saj je povsod vse zaprto.

Kako ste po dvomesečni prekinitvi znova začeli študij predstave Jakiš in Pupče?

Prvih nekaj dni je bilo čudnih. Vsi smo nosili maske in najprej se ni vedelo, ali bomo začeli vse znova ali bomo nadaljevali tam, kjer smo prekinili delo. Po dveh mesecih karantene v pižamah, ko praktično nisi govoril z drugimi ljudmi kot pa doma s svojci, je bilo vse čudno. Sam sem ves čas karantene govoril v hebrejščini s svojim dekletom in ko sem se vrnil v gledališče je moj glas v angleščini nenadoma tako čudno zvenel. Sedaj je to za nami, nadaljujemo z vajami in 18. junija imamo premiero, dan prej pa še predpremiero.

Omenili ste, da ste v tem času prevedli dve slovenski gledališki igri. Ali to pomeni, da se boste v kratkem ponovno vrnil v Slovenijo?

Pravzaprav bom naslednjo sezono režiral še eno gledališko delo, a ne tu, v Novi Gorici, v načrtu so še drugi projekti, tako da ja, gotovo se bom vrnil.

Torej je delo v Sloveniji še izziv, ki vas pritegne?

Je. Gledališče v Sloveniji je zelo dobro, enako velja za **novogoriško gledališče**. Vsekakor Nova Gorica ni kot Slovensko mladinsko gledališče in ljubljanska Drama ni takšno kot Prešernovo gledališče v Kranju. Vsako gledališče ima svoje lastnosti in svoje občinstvo, kar je v redu. Na splošno rečeno pa je gledališče v Sloveniji zelo dobro. Raven dela je visoka. Igralci so zelo dobri, dramaturgija je izjemno dobra. Naravnost osupel sem, kako poglobljeno in obsežno delo dramaturgi v Sloveniji opravijo na tekstih. V Novi Gorici je Ana (Kržišnik

Blažica, op. n.) čudovita dramaturginja, zelo jo občudujem. Veliko talentov je tu, v Sloveniji, umetnost je na visoki ravni, veliko je inteligentnega globokega razmišljanja, ki ni agresivno ali arogantno, temveč prijazno. Delati tukaj je izziv in zabava hkrati.

Katja Munih

»V karanteni nama je bilo kar lepo. Zjutraj sem bral in prevajal. V tem času sem prevedel dve slovenski dramski besedili v hebrejščino: Dogodek v mestu Gogi in Za naše mlade dame«

Yonatan Esterkin v novogoriškem SNG režira predstavo Jakiš in Pupče

FOTO KM